

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი
ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი
გილოცავთ ახალ 2018 წელს!

ასეა და აისაა!

ჯიოჯიჯიჯიჯი ასეაბის აიოპნიკი ააიანაიი

(საქართველოს შიოთის, აანათიოლოზისა და სოსიანაიი ასაის მინისხის ბიანაბა N01-57/6 19 ნოაბაიი 2015 წ.)

პ ა ა ა ა ა ა	ა ს ა ა ა ა ა ა ა ა ა ა ა								
	0-12 საათი	0-5 ღღე	2 თვე	3 თვე	4 თვე	12 თვე	18 თვე	5 წელი	14 წელი
B პეპატიტი (პეპ B / HepB)	X								
ბცუ (BCG)		X							
ღიფთერია + ტეტანუსი + ყივანახველა + პეპ B + პიბ + იპვ (პეესა/DPaT+HepB+Hib+IPV)			X	X	X				
პნევმოკოკური ინფექციის საწინააღმდეგო ვაქცინა (პნევმო/PCV)			X	X		X			
როტავირუსული ინფექციის საწინააღმდეგო ვაქცინა (როტა/ROTA)			X	X					
წითელა, წითურა, ყბაყურა (წწყ/MMR)						X		X	
ღიფთერია, ტეტანუსი, ყივანახველა (ღყტ/DPT)							X		
პოლიომიელიტის ორალური ვაქცინა (ოპვ/OPV)							X	X	
ღიფთერია-ტეტანუსი (DT)								X	
ტეტანუსი-ღიფთერია (Td)									X

ასეაბის საშუალებით ააისაპით მოაპნიკი თაოა ბააბაბი ააპააბაბისაბან!

ბაქტერიული სისხლწინა ხაზობის თვალსაზრისით ხასობიოზა ბიოსინის სხვა ხასობი დახობან ხი ხის ისობი ვანში, ხობოხის იბონიზასობან

XX საუკუნის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის იმ მიღწევათა ათეულში, რომელთაც შეცვალეს კაცობრიობა (დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა, ინფექციურ დაავადებათა კონტროლი, უსაფრთხო საკვები და გარემო, ოჯახის დაგვემარება და სხვა) იმუნიზაცია იკავებს პირველ ადგილს;

ვაქცინაცია იცავს მოსახლეობას მართვადი ინფექციებისა და მათგან გამონეული ჯანმრთელობის მდგომარეობის სერიოზული დარღვევებისაგან – დიფთერია, ტეტანუსი, ყივანახველა, ჰეპატიტი B, ზოგიერთი პნევმონია და მენინგიტი, წითელა, წითურა, ყბაყურა, პოლიომიელიტი, როტავირუსული დიარეა, ტუბერკულოზი, ცოფი, ყვითელი ცხელება, ტიფი, იაპონური ენცეფალიტი, ჩუტყვავილა, ადამიანის პაპილომავირუსი, მენინგოკოკი, ჰერპეს ზოსტერი და სხვა;

- ▶ იმუნიზაციის პროგრამების საშუალებით ბოლო 20 წლის განმავლობაში მსოფლიოში ყოველწლიურად თავიდან აცილებულია ბავშვთა სიკვდილის 3 მილიონამდე შემთხვევა, ხოლო 750 000 ბავშვი იქნა გადარჩენილი სიბრმავის, ინვალიდობის, გონებრივი ჩამორჩენილობისა და ჯანმრთელობის სხვა შეუქცევადი დარღვევებისგან;
- ▶ 2000-2013 წლებში მსოფლიოში წითელას კომპონენტიანი ვაქცინის პირველი დოზით გლობალურმა მოცვამ 73%-დან მიაღწია 84%-ს, ხოლო მეორე დოზით მოცვა გაიზარდა 15%-დან 53%-მდე;
- ▶ აღნიშნულ პერიოდში მსოფლიოში წითელას საწინააღმდეგო ვაქცინაციის მეშვეობით თავიდან იქნა აცილებული 15,6 მლნ წითელათი გარდაცვალების შემთხვევა;
- ▶ მიუხედავად ამისა, ევროპის რეგიონშიც კი 2014 წელს რეგისტრირებულია წითელას 16 156 შემთხვევა, რაც ორჯერ ნაკლებია 2013 წელს შედარებით (32 174); დიდი ეპიდემიები იყო გერმანიაში, იტალიაში, ყირგიზეთში, ბოსნია – ჰერცეგოვინაში, საქართველოში; შემთხვევების 40%-ზე მეტი მოდის 20 წელზე უფროსი ასაკის მოსახლეობაზე;
- ▶ ჯანმოს შეფასებით 2008 წელს მსოფლიოში 199,000 5 წლამდე ასაკის აივ უარყოფითი ბავშვი გარდაიცვალა ჰემოფილუს ინფლუენცა ტიპი b (ჰიბ) ინფექციით და 476,000 პნევმოკოკური ინფექციით;
- ▶ ამავე შეფასების მიხედვით, ყველა მიზეზით გამონეულ 5 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობაში 2% მოდის ჰიბ ინფექციაზე, ხოლო 5% – პნევმოკოკურ ინფექციაზე.

ინფორმაცია ბიოსინის პირველი ნახაზობის თვალსაზრისით ბიოსინის მნიშვნელობის აღმოჩენის იმის მიხედვით:

- ▶ 1796 წელი – ყვავილის საწინააღმდეგო ვაქცინა (ელუარდ ჯენერი);
- ▶ 1799 წელი – ყვავილის საწინააღმდეგო პირველი ისტორიული ვაქცინაცია;
- ▶ 1885 წელი – ცოფის საწინააღმდეგო ვაქცინა (ლუი პასტერი);
- ▶ 1909 წელი – მიღებული იქნა დიფთერიის ანატოქსინი, რომლის მნიშვნელობა ყვავილის საწინააღმდეგო ვაქცინის აღმოჩენას უთანაბრდება;
- ▶ XX საუკუნის 20-იანი წლები – სხვადასხვა ბაქტერიული ინფექციის აქტიურ ვაქცინათა მნიშვნელოვანი ნაწილის შემუშავება;
- ▶ XX საუკუნის მე-2 ნახევარი – რეკომბინანტული დნმ-ის ტექნოლოგიის გამოყენება ვირუსული ვაქცინების შემუშავების მიზნით;
- ▶ 1957 წელი – ჯონ სოლკის მიერ შექმნილი იქნა პოლიომიელიტის საწინააღმდეგო პირველი წარმატებული ვაქცინა;
- ▶ 1974 წელი – დასაბამი მიეცა იმუნიზაციის გაფართოებულ პროგრამას;
- ▶ 1978 წელს იმუნიზაცია დეკლარირებული იქნა როგორც საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის პროგრამების აუცილებელი კომპონენტი;
- ▶ 1980 წელი – ყვავილის გლობალური აღმოფხვრა;
- ▶ 1988 წელი – დაიწყო პოლიომიელიტის აღმოფხვრის ინიციატივა, რომელიც დასკვნით ფაზაშია;
- ▶ 2002 წელი – საქართველო სერთიფიცირებულია, როგორც პოლიომიელიტისგან თავისუფალი ქვეყანა;
- ▶ 2014 წლის განმავლობაში მსოფლიოში, დაახლოებით 115 მილიონ ჩვილს (86%) ჩაუტარდა სამი აცრა დიფთერია-ყივანახველა-ტეტანუსის საწინააღმდეგო ვაქცინით;
- ▶ 2014 წელს მსოფლიოს 129 ქვეყანამ მიაღწია დიფთერია-ყივანახველა-ტეტანუსის ვაქცინის მესამე დოზით 90%-იან მოცვის მაჩვენებელს;
- ▶ მაგრამ ჯერ კიდევ 18.7 მილიონ ბავშვს მსოფლიოში არ უტარდება აცრები ძირითადი ვაქცინებით. მათი უმრავლესობა აფრიკაში და აზიაში ცხოვრობს;
- ▶ რეგიონული სამოქმედო გეგმის მიხედვით, ევროპა უნდა გახდეს თავისუფალი მართვადი ინფექციებისაგან, ყველა ქვეყანას უნდა ჰქონდეს წვდომა მაღალი ხარისხის, უსაფრთხო, ხელმისაწვდომი ფასის ვაქცინებთან და ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით, თანასწორი და უნივერსალური იმუნიზაციის მომსახურებასთან მთელი სიცოცხლის მანძილზე.
- ▶ საქართველოში 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვების ვაქცინაცია ხორციელდება საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის კანონისა და პროფილაქტიკური აცრების ეროვნული კალენდრის შესაბამისად (სმჯსდ მინისტრის ბრძანება №01-57/6 19.11.2015);
- ▶ სახელმწიფო უზრუნველყოფს 12 ინფექციის – B ჰეპატიტის, ტუბერკულოზის, დიფთერიის, ყივანახველას, ტეტანუსის, პოლიომიელიტის, ყბაყურას, წითურას, წითელას, როტავირუსული ინფექციის, პნევმოკოკური ინფექციის და ჰემოფილუს ინფლუენცა ტიპი b საწინააღმდეგო ვაქცინაციას 10 ვაქცინის საშუალებით: BCG, Hep B, DPaT-Hib-HepB-IPV DPT, DT, Td, OPV, MMR, Rota და PCV;
- ▶ საქართველოში იმუნიზაციის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში გამოიყენება მხოლოდ ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ რეკომენდებული და პრეკვალიფიცირებული ვაქცინები. აქედან გამომდინარე, ყველა ვაქცინა გამოირჩევა მაღალი ეფექტიანობით და უსაფრთხოებით;
- ▶ პროგრამული ვაქცინები უფასოა მომხმარებლისთვის, რადგან ამ ვაქცინების ღირებულებას სრულად იფარება სახელმწიფო იმუნიზაციის პროგრამის ფარგლებში.

ბ ჰეპატიტი

ინფექციური დაავადება, რომელსაც იწვევს B ჰეპატიტის ვირუსი.

ბადასაშის ბზები:

ვირუსი ორგანიზმში ხვდება დაზიანებული კანის და/ან ლორწოვანი გარსის საშუალებით ინფიცირებულის სისხლთან ან ბიოლოგიურ სითხეებთან კონტაქტით, კერძოდ: სქესობრივი კონტაქტით, საინექციო ნარკოტიკების მიღებისას საზიარო შპრიცით, ნემსით ან სხვა აქსესუარით სარგებლობისას, ინფიცირებული დედისგან (მშობიარობისას), ინფიცირებულის სისხლთან ან ღია ჭრილობასთან კონტაქტით.

არ ვრცელდება საკვებით ან წყლით, საზიარო ჭურჭლის გამოყენებით, ძუძუთი კვებით, ჩახუტებით, კოცნით, ხელის ჩამორთმევით, და ა.შ.

ვირუსი გარემოში ცოცხლობს 7 დღე და ინარჩუნებს ინფიცირების უნარს.

ინკუბაციური პერიოდი საშუალოდ 90 დღეა (შესაძლებელია 60-150 დღე).

სიმპტომები:

ცხელება, სისუსტე, მადის დაქვეითება, გულისრევა, ღებინება, მუცლის ტკივილი, მუქი ფერის შარდი, თიხისფერი განავალი, სახსრების ტკივილი, სიყვითლე (მოზრდილებში). 5 წლამდე ბავშვებში, დაქვეითებული იმუნიტეტის მქონე უფროსებში და ქრონიკულ პაციენტებში დაავადება ძირითადად უსიმპტომოდ მიმდინარეობს.

ჩვილების 90% და ბავშვების (1-5 წელი) 25-50% უვითარდება ქრონიკული დაავადება. დაავადება უფრო მძიმედ მიმდინარეობს 60 წლის და უფროს პაციენტებში.

ბაიოქიმიკები:

ღვიძლის ციროზი ან კარცინომა.

2018 იანვარი

რჩშ.	სამ.	ოთხ.	ხუთ.	პარკ.	შაბ.	კვ.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

ეაისაპით თქვენი შვილები ან დაავადებულებს ან ჩაუბახათ B ჰეპატიტის სანიწაღმდეგო ასხები!

- ▶ დაბადებიდან 12 საათის განმავლობაში გაუკეთეთ B ჰეპატიტის ვაქცინა;
- ▶ 2, 3 და 4 თვის ასაკში გაუკეთეთ ჰეპსავალენტური ვაქცინა, რომელიც შეიცავს B ჰეპატიტის კომპონენტს.

ტუბერკულოზი

ბაქტერიული ტუბერკულოზის მიკობაქტერია (*Mycobacterium tuberculosis*), რომელიც უფრო ხშირად აზიანებს ფილტვებს, თუმცა ასევე შესაძლოა გამოიწვიოს სხვადასხვა ორგანოების (თირკმელი, ხერხემალი და თავის ტვინი) ინფექცია. სათანადო მკურნალობის გარეშე დაავადება შესაძლებელია დასრულდეს ფატალურად.

ბაქტერიული ტუბერკულოზის ბუნება:

ტუბერკულოზი ვრცელდება მხოლოდ ჰაერით ერთი ადამიანიდან მეორეზე. ბაქტერია გამოიყოფა ჰაერში დაავადებული ადამიანის სველის, ცემინების, საუბრის დროს.

ტუბერკულოზი არ გადადის ხელის ჩამორთმევით, საზიარო ჭურჭლით, თეთრეულით და ტუალეტით, კბილის ჯაგრისით, კოცნით.

სიმპტომები:

ხველა, რომელიც გრძელდება 3 კვირა ან მეტი, ტკივილი გულმკერდის არეში, სისხლიანი ან ნახველიანი ხველა, ზოგადი სისუსტე და დაღლილობა, წონაში კლება, უმადობა, შემცივნება, ცხელება, ღამის ოფლიანობა.

ტუბერკულოზის ბუნებრივი ბუნების ინფექციის ბუნება:

ავი ინფექცია, მიკობაქტერიით განმეორებითი დაინფიცირება 2 წლის განმავლობაში, სხვა დაავადებები, (მაგ. დიაბეტი), ალკოჰოლის ან ნარკოტიკების ჭარბი მოხმარება, წარსულში არასწორად ჩატარებული მკურნალობა.

2018 თებერვალი

რ.წ.	საბ.	ოთხ.	ხუთ.	პარ.	შაბ.	კვ.
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

ეპიდემიოლოგიური მონიტორინგის მიზნით დაგეგმიური ან დაავადების აღმოჩენის შემთხვევაში 0-5 წლის ბავშვებში ჩატარებული ტუბერკულოზის სანიტაქონოლოგიური აქცია!

ჰოლიოშიდისი

ღაწაღაბან ინწაწს სწაღასწა ტიწის ჰოლიოშიდისი. ძიწიწი ჰონსაბიოწიწი და ჰოწანსიწიწად ფაბაღიწი ღაწაღაბაწა, რომელიწ არ ეწვემღებარება მკურნალო-ბას.

ჰოლიოშიდისიწის ერადიკაციის გლობალური ინიწიატივის ფარგლებში, რომელიწ დაინწო 1988 წელს და ამჟამად დასკვნით ფაბაშია, საქართველო სერთიფიცირებულია როგორწ ჰოლიოშიდისიწაგან თავისუფალი ეწვეწანა (2002 წელი).

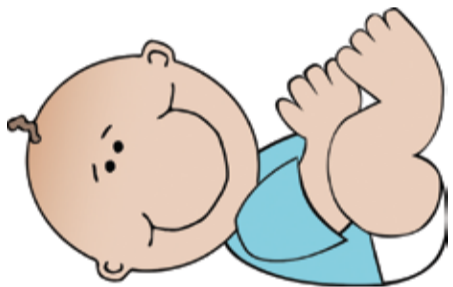
ბაღასაბის ბწაბი:

ფეკალური-ორალური (ძალბე იშვიათად წვეთოვანი).

სიმწაბოები:

ინფიცირებულებიწს უმრავლესობას (70-ს 100-დან) ვიზუალური სიმწტომები არ უწაღიბღება. მხოლოდ 1/4-ს უვითარღება სურღოს მაგვარი სიმწტომები – ყელიწს ტკივილი, ცხელება, დაღლილობა, გულიწსრევა, თავის ტკივილი, მუცლის ტკივილი. სიმწტომები, ჩვეულებრივ, 2-5 დღე გრძელღება და თავისით გაივლის.

ბაიწოწაბები:

შესაძლებელია განვითარღეს თავის და/ან ზურგის ტვინის დაზიანებასთან დაკავშირებული სიმწტომები – პარესთეზია, მენინგიტი (1 შემთხვევა 25 ინფიცირებულიდან), დამბლა (200 ინფიცირებულიდან 1 შემთხვევა). დაავადების ტიპური კლინიკური გამოვლინებაა კიდურების მწვავე ღუნე დამბლა, რომელიწ არის მუღმივი და მისგან განვითარებული ღეფორმაცია დაავადების აღვეკვატური შეღღვია. დაავადება აქტუალურია 5 წლამღე ასაკის ბავშვებში.

2018 მარტი

ოიშ.	საბ.	ოთხ.	საო.	პაი.	შაბ.	კვ.
26	27	28	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8

ღაიწაწით თაწანი შვიღაბი და ჩაბაბაბი ჰოლიოშიდისის სანიწაალბეაბო ასიბი!

- ▶ 2, 3 და 4 თვის ასაკში გაუკეთეთ ჰეწსავალენტური ვაქცინა, რომელიწ შეიწავს ინაქტივირებული ჰოლიოშიდისიწს კომპონენტს;
- ▶ 18 თვის და 5 წლის ასაკში ჩაუტარეთ აწრები ჰოლიოშიდისიწს ორალური ვაქცინით.

ბაქტერიული ბაქტერია (*Corynebacterium diphtheriae*), რომელიც სასუნთქ გზებში მოხვედრის შემდეგ გამოიმუშავებს ტოქსინს და იწვევს მწვავე დაავადებას. 2-3 დღის განმავლობაში ცხვირში და ყელში ჩნდება სქელი ნადები (ე.წ. ფსევდომემბრანა), რომელიც ართულებს სუნთქვის და ყლაპვის პროცესს. ტოქსინი შესაძლებელია მოხვდეს სისხლში და გამოიწვიოს გულის, ფილტვების, თირკმლების და ნერვული სისტემის დაზიანება.

ბაქტერიული ბაქტერია (*Bordetella pertussis*), რესპირატორული, ძლიერ კონტაგიოზური დაავადებაა, რომელიც მხოლოდ ადამიანებში გვხვდება და განსაკუთრებით რთულად მიმდინარეობს წლამდე ასაკის ბავშვებში.

ბადასუაის ბზები:

გადადის ადამიანიდან ადამიანზე წვეთოვანი გზით, ხველის ან ცემინების დროს რესპირატორული წვეთების საშუალებით, დაბინძურებული ნივთებიდან, იშვიათად შესაძლებელია გადაეცეს დაზიანებული კანის საფარველიდან.

ვრცელდება ადამიანიდან ადამიანზე წვეთოვანი გზით, ცემინებისას და ხველებისას, ან დახურულ სივრცეში ხანგრძლივი ახლო კონტაქტით. ინფიცირებული ადამიანი ყველაზე გადამდებია ხველის დაწყებიდან 2 კვირის განმავლობაში. გამომწვევი ემაგრება ზემო სასუნთქი გზების ეპითელიუმს, გამოყოფს ტოქსინს და იწვევს სასუნთქი გზების შეშუპებას.

სიმპტომები:

ზოგადი ინტოქსიკაცია, ხახის, ცხვირის, ხორხის, ტრაქეის, იშვიათად სხვა ორგანოების ლორწოვანი გარსის ფიბროზული ანთება.

სურდო, დაბალი ტემპერატურა, მსუბუქი იშვიათი ხველა, აპნოე (ჩვილებში) გრძელდება 1-2 კვირა. მოგვიანებით, 1-2 კვირის შემდეგ ჩნდება ყივანახველას ტრადიციული სიმპტომები: პაროქსიზმული შეტევითი ხველა „წამოყივლებით“, ღებინება ხველის დროს ან შემდეგ, ძლიერი დაღლილობა.

ბაქტერიული ბაქტერია:

სუნთქვის უკმარისობა და შეჩერება, გულის კუნთის დაზიანება, პოლინეიროპათია, ფილტვების დაზიანება, ლეტალური გამოსავალი.

წონის კლება, უნებლიე შარდვა, ნეკნის მოტეხილობა მწვავე ხველების გამო, პნევმონია, კონვულსია, აპნოე, ენცეფალოპათია. შესაძლოა გახდეს ლეტალური გამოსავლის მიზეზი.

2018 მაისი

რჩმ.	სამ.	მომ.	სამ.	პარ.	შარ.	ხვ.
30	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10

დაინახეთ თქვენი შვილები და ჩაახვიეთ

- დიფთერიის საინანჯაო ვაქცინაცია!**
- ▶ 2, 3 და 4 თვის ასაკში გაუკეთეთ ჰექსავალენტური ვაქცინა, რომლის შემადგენლობაში შედის დიფთერიის კომპონენტი;
 - ▶ 18 თვის ასაკში გაუკეთეთ დიფთერია-ყივანახველა-ტეტანუსის საინანჯაო ვაქცინა;
 - ▶ 5 წლის ასაკში გაუკეთეთ დიფთერია-ტეტანუსის ვაქცინა;
 - ▶ 14 წლის ასაკში გაუკეთეთ ტეტანუსი-დიფთერიის საინანჯაო ვაქცინა.
- ყივანახვედას საინანჯაო ვაქცინაცია!**
- ▶ 2, 3 და 4 თვის ასაკში გაუკეთეთ ჰექსავალენტური ვაქცინა;
 - ▶ 18 თვის ასაკში გაუკეთეთ დიფთერია-ყივანახველა-ტეტანუსის საინანჯაო ვაქცინა.

ტეტანუსი

ბაქტერიული ბაქტერია (*Clostridium tetani*).

ბადასაშის ბზაბი:

ბაქტერია ბინადრობს ცხოველების ფეკალიებში, ნიადაგში, მტვერში და ორგანიზმში ხვდება დაზიანებული კანის საფარველიდან. განსაკუთრებულად საშიშია ნიადაგით ან ფეკალიებით დაბინძურებული ჭრილობა, ნაჩხვლევტი ჭრილობა, დამწვრობა, დაჟეჟილობა და ნეკროზი.

ტეტანუსი ასევე შესაძლებელია გავრცელდეს ქირურგიული ჩარევების, მწერების ნაკბენის, მოტეხილობების, კბილის ინფექციების, ქრონიკული წყლულების, ინტრავენური ნარკოტიკების მოხმარების შედეგად.

ინკუბაციური პერიოდი შესაძლებელია იყოს 1 დღიდან რამდენიმე თვემდე (დამოკიდებულია დაინფიცირების ხარისხზე), ჩვეულებრივ შეადგენს 3-21 დღეს.

სიმპტომები:

თავის ტკივილი, ყბების სპაზმი, კუნთების (ხშირად მუცლის) დაჭიმულობა და მტკივნეულობა, ყლაპვის გაძნელება, ცხელება, ოფლიანობა, მალალი არტერიული წნევა.

ბაქტერიები:

ლარინგოსპაზმი, სუნთქვის გაძნელება, ფილტვის მთავარი არტერიის დაბლოკვა სისხლის შედედებული კოლტით (ფილტვის არტერიის ემბოლია).

2018 0360ს0

რჩშ.	სამ.	მთხ.	სართ.	პახ.	შახ.	ხვ.
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	1
2	3	4	5	6	7	8

დაისაპით თქვანი შვილახი და ჩაახახით ტეტანუსის სანინაალმდეგო ვაქცინასია!

- ▶ 2, 3 და 4 თვის ასაკში გაუკეთეთ ჰექსავალენტური ვაქცინა, რომელიც შეიცავს ტეტანუსის კომპონენტს;
- ▶ 18 თვის ასაკში გაუკეთეთ დიფთერია-ყვიანახველა-ტეტანუსის სანინაალმდეგო ვაქცინა;
- ▶ 5 წლის ასაკში გაუკეთეთ დიფთერია-ტეტანუსის სანინაალმდეგო ვაქცინა;
- ▶ 14 წლის ასაკში გაუკეთეთ ტეტანუსი-დიფთერიის სანინაალმდეგო ვაქცინა.

ჰემოფილუს ინფლუნსა ტიპი b (ჰიბ)

ბაომონვაჰია ბაჰტაჰინა (*Haemophilus influenzae type b*), რომელიც ძირითადად 5 წლამდე ასაკის ბავშვებში იწვევს დაავადებას.

ბაღასაჰმის ბჰაბი:

ვრცელდება ინფიცირებულ ან მტარებელ პირთან უშუალო კონტაქტისას, ან წვეთოვანი გზით რესპირატორული წვეთების საშუალებით ხველის ან ცემინების დროს. ახალშობილები შესაძლებელია დაინფიცირდნენ ბაქტერიის შემცველი ამნიოტური სითხის მეშვეობით.

შემთხვევების 3% – 6% ფატალურია, პაციენტების 20%-ს, რომლებმაც გადაიტანეს ჰიბ მენინგიტი აღენიშნებათ სმენის დაკარგვა და სხვადასხვა სახის ხანგრძლივი ნევროლოგიური დარღვევები. დაინფიცირების რისკი განსაკუთრებით მაღალია მჭიდრო კონტაქტებში, აივ ინფიცირებულებში, ასპლენიის, სხივური თერაპიის ქვეშ მყოფ პაციენტებში.

სიმპტომები:

ცხელება, ხველა, სუნთქვის გაძნელება, შემცივნება, ოფლიანობა, თავის და კუნთების ტკივილი, დიარეა, ღებინება და სხვა.

ბაჰტოჯაბები:

მენინგიტი, პნევმონია, ბაქტერიემია, ეპიგლოტიტი, სეპტიცემია, სეპტიური ართრიტი, ოსტეომიელიტი, ცელულიტი, პერიკარდიტი, ენდოკარდიტი.

2018 ივლისი

რჩშ.	საბ.	მთხ.	საო.	პაჰ.	შაბ.	ჰვ.
25	26	27	28	29	30	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

ღაისაჰვით თჰჰანი შჰიღაბი ზაჰოთ ჩაჰოთჰიღი ღაჰჰაღაბაჰისაბან

▶ 2, 3, 4 თვის ასაკში ჩაუტარეთ აცრები ჰეფსავალენტური ვაქცინით, რომელიც შეიცავს ჰიბ კომპონენტს.

ხობავიჩასი ინფანსია

ვიჩასით ბამონჯაი ქალაქი ხონსაბიოზუჩი დაწადაბა, შესაძლებელია გახდეს ჩვილებში და მცირეწლოვან ბავშვებში ჯანმრთელობის მდგომარეობის სერიოზული დარღვევის, ჰოსპიტალიზაციის და ფატალური გამოსავლის მიზეზი.

ბადასაქმის ბუბი:

ვირუსი ვრცელდება ავადმყოფისაგან ფეკალურ-ორალური გზით, დაბინძურებული ხელების, წყლის, ნივთების, საკვების საშუალებით.

ჰიგიენის ნორმების დაცვა ძალზე მნიშვნელოვანია დაავადების პრევენციისათვის, მაგრამ არ არის საკმარისი მისი გავრცელების კონტროლისათვის.

სიმპტომები:

ღიარეა, ხშირი ღებინება, ცხელება, მუცლის ტკივილი, მადის დაკარგვა.

ბაიტიჯაბები:

ხშირი ღიარეა და ღებინება შესაძლებელია გავრცელდეს 3-8 დღის განმავლობაში, დეჰიდრატაცია (ორგანიზმის გაუწყლოვნება), რაც განსაკუთრებით დიდი ზიანის მომტანია ჩვილი და მცირეწლოვანი ბავშვებისათვის. დეჰიდრატაციის ნიშნებია: შარდვის გაძნელება, პირის და ხახის სიმშრალე, სისუსტე.

3 აქსინასია

2018 აგვისტო

რჩბ.	საბ.	მთხ.	საბ.	პაი.	შაბ.	კვ.
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9

დასაწიო
თქანი შვილები
აბ დაწადაბაბისაბან!

▶ 2, 3 თვის ასაკში ჩაუტარეთ როტავირუსული ინფექციის სანინაალმდეგო აცრები.

პნევმოკოკური ინფექცია

ბაქტერიული პნევმოკოკი (*Streptococcus pneumoniae*), რომელიც ჯანმრთელობისათვის სახიფათო დაავადებების მიზეზი ხდება განსაკუთრებით მცირეწლოვან ბავშვებში.

ბაქტერიის ბუნება:

გამომწვევი ვრცელდება ინფიცირებულ ან მტარებელ პირთან უშუალო კონტაქტით, წვეთოვანი გზით – ცხვირხახის ლორწოვანიდან ნერწყვის მოხვედრით ჯანმრთელი ადამიანის სასუნთქ გზებში.

სიმპტომები:

ცხელება, შემცივნება, სუნთქვის გაძნელება, ხველება, ტკივილი გულმკერდის არეში (პნევმონია); ცხელება, თავის ტკივილი, ღებინება (მენინგიტი); ცხელება, შემცივნება (ბაქტერიემია).

ბავშვობის ასაკში:

პნევმონია, შუა ყურის ანთება, ბაქტერიემია, სინუსიტი, მენინგიტი (თავის და ზურგის ტვინის გარსების ანთება). ამ უკანასკნელის განვითარების შემთხვევაში, დაავადება მიმდინარეობს საკმაოდ მძიმედ და აუცილებელი ხდება პაციენტის ჰოსპიტალიზაცია.

ამ დაავადებებიდან ზოგიერთს უწოდებენ „ინვაზიურს“, რადგან გამომწვევი აღწევს იმ ორგანოში, რომელიც ჩვეულებრივ არ შეიძლება მიკრობს. მაგალითად, მიკრობი შესაძლებელია მოხვდეს სისხლის მიმოქცევის სისტემაში, გამოიწვიოს ბაქტერიემია თავის და ზურგის ტვინის გარშემო სითხეში და ქსოვილებში, რაც თავის მხრივ იწვევს მენინგიტს. ამ შემთხვევაში დაავადება მიმდინარეობს საკმაოდ მძიმედ და შესაძლებელია დასრულდეს ფატალურად.

2018 სექტემბერი

რ.შ.	ს.ა.	ო.ს.	ს.ო.	პ.ხ.	შ.ბ.	კ.
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7

ღირსებით თქვენი შვილები პნევმოკოკით ბაქტერიული დაავადებებისაგან!

▶ 2, 3, 12 თვის ასაკში გაუკეთეთ პნევმოკოკური ინფექციის საწინააღმდეგო აცრები.

წითლა

ბაომონვიცია წითლანს ვიჩუსი (*Morbillivirus, measles virus*), რომელიც მალ-
ალი კონტაგიოზობით ხასიათდება. წითელა სახითათოა ყველა ასაკში, მაგ-
რამ 5 წლამდე ასაკის და 20 წელზე უფროსი ასაკის პირებში შესაძლებელია
გახდეს სერიოზული გართულებების მიზეზი.

ბადასაშის ბზაბი:

ვრცელდება ჰაეროვანი გზით, დაინფიცირებული პირისგან ცემინების და
ხველების დროს. ასევე, ვირუსი ორი საათის განმავლობაში ცოცხლობს ჰაერ-
ში და ინვესს გარშემომყოფი პირების დაინფიცირებას ჰაერის ან დაბინძურე-
ბულ საგნებთან შეხების საშუალებით. დაინფიცირებული პირი სიპტომების
გამოვლენამდე 4 დღის და გამოვლენის შემდეგ კიდევ 4 დღის განმავლობაში
შესაძლებელია იყოს ვირუსის გამავრცელებელი.

სიბჰაოქაბი:

მალალი ტემპერატურა, ხველება, ცემინება, კონიუნქტივიტი, ყელის ტკივილი.
სიმპტომების განვითარებიდან მესამე-მეხუთე დღეს ჩნდება წითელი ლაქისე-
ბრი ბრტყელი გამონაყარი სახეზე, თმის საფარველის გასწვრივ კისერზე,
მხრებზე და მთელ სხეულზე.

ბახოქაბაბი:

პნევმონია (20 შემთხვევიდან ერთი) ყველაზე ხშირია მცირეწლოვან ბავშვებში,
ენცეფალიტი/ტვინის შეშუპება (1000 შემთხვევიდან ერთი) მთავრდება სმენის
დაკარგვით და უნარშეზღუდულობით, ყურის ინფექციები (10 შემთხვევიდან
ერთი) მთავრდება სმენის დაკარგვით.

ორსულობის პერიოდში წითელა შესაძლებელია გახდეს ნაადრევი მშობიარ-
ობის ან ახალშობილის მცირე წონის მიზეზი.

2018 ოქტომბერი

ოჩშ.	საბ.	ოთხ.	საო.	პახ.	შაბ.	კვ.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

დაისაპით თქვანი შვილაბი
წითლანაბან!

▶ 1 წლის, 5 წლის ასაკში
გაუკეთეთ წითელა-
წითურა-ყბაყურას
საწინააღმდეგო აცრები.

ვიჩუსით (*Rubella virus*) ბამონჯაუდი ჟონსაბიოზუხი დაჯვალაბა

ვიჩუსით (*Mumps virus*) ბამონჯაუდი ჟონსაბიოზუხი დაჯვალაბა

ბადასაჟის ბზაბი:

ვრცელდება წვეთოვანი გზით, დაინფიცირებული პირისგან ცემინების და ხველების დროს.

ვრცელდება წვეთოვანი გზით, დაინფიცირებული პირისგან ცემინების, ხველების, საუბრის დროს და ასევე მის საყოფაცხოვრებო საგნებთან შეხებით.

სივამოჯაბი:

გამონაყარი, რომელიც იწყება სახიდან და შემდეგ ვრცელდება მთელ სხეულზე და დაბალი ტემპერატურა. სიმპტომები გრძელდება 2-3 დღის განმავლობაში.

გადამდებია სანერწყვე ჯირკვლების შეშუპებად 5 დღის და შეშუპების შემდეგ კიდევ 5 დღის განმავლობაში.

უფროსი ასაკის ბავშვებში და მოზრდილებში შესაძლებელია გამოიწვიოს სანერწყვე ჯირკვლების შეშუპება და სახსრების ტკივილი.

ცხელება, თავის და კუნთების ტკივილი, დაღლილობა, უმადობა, ყურის ქვემოთ სანერწყვე ჯირკვლების ორმხრივი შეშუპება (პაროტიტი). სიმპტომები ჩვეულებრივ ჩნდება დაინფიცირებიდან მე-16-18 დღეს, თუმცა ეს პერიოდი შესაძლებელია მერყეობდეს 12-25 დღემდე.

ბაიოჯაბაბი:

ორსულობის საწყის პერიოდში დაინფიცირების შემთხვევაში იწვევს ნაყოფის დაზიანებას და თანდაყოლილ დეფექტებს: სიყრუე, კატარაქტა, გონებრივი ჩამორჩენილობა, ღვიძლის, ელენტის, გულის პათოლოგიები (დაახლოებით 20%).

ორქიტი ზრდასრულ მამაკაცებში, რაც შესაძლებელია უშვილობის მიზეზი გახდეს, ენცეფალიტი, მენინგიტი, სიყრუე, საკვერცხეების და/ან სარძევე ჯირკვლების ანთება ზრდასრულ ქალებში.

2018 ნოემბერი

ოჩშ.	საბ.	ოთხ.	საო.	პაჩ.	შაბ.	კვ.
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9

დაისაჯით თქვანი შვილაბი ნოთუხასაბან!

▶ 1 წლის, 5 წლის ასაკში გაუკეთეთ ნოთელა-ნოთურა-ყბაყურას საწინააღმდეგო აცრები.

დაისაჯით თქვანი შვილაბი ყბაყუხასაბან!

▶ 1 წლის, 5 წლის ასაკში გაუკეთეთ ნოთელა-ნოთურა-ყბაყურას საწინააღმდეგო აცრები.

ადამიანის პაპილომავირუსი

ადამიანის პაპილომავირუსი (აპვ/HPV) რეპროდუქციული სისტემის ყველაზე გავრცელებული ვირუსული ინფექციების გამომწვევია. ამ ვირუსის სპეციფიური ონკოგენური ტიპები იწვევენ საშვილოსნოს ყელის კიბოს.

ბადასაშვის ბზაბი:

ვირუსი გადაეცემა ინფიცირებული გენიტალიების (სასქესო ორგანოების) კანთან, ლორწოვან გარსებთან და ორგანიზმის ბიოლოგიურ სითხეებთან კონტაქტის შედეგად.

სიმპტომები:

ადამიანის პაპილომავირუსული ინფექციების უმრავლესობა უსიმპტომოდ მიმდინარეობს. თუმცა, ვირუსის სპეციფიური ონკოგენური ტიპით (უმეტესწილად აპვ 16 და აპვ 18) გამომწვეული ქრონიკული ინფექცია, ხშირად საშვილოსნოს ყელის კიბოს გამომწვევი მიზეზი ხდება. აპვ ასევე იწვევს გენიტალურ მეჭვჭებს, პირ-ხახის და ანოგენიტალურ სიმსივნეებს, როგორც ქალებში, ასევე მამაკაცებში: უკანა ტანის (88%), პირ-ხახის (13-60%), საშოს (78%) და მამაკაცის სასქესო ორგანოების (51%) კიბოს შემთხვევათა უმრავლესობას.

2018 დეკემბერი

რჩშ.	სამ.	ოთხ.	ხუთ.	პარ.	შაბ.	კვ.
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

აიუსაჩი და აიუსაპი მოთავაძი!

- ▶ აპვ (HPV) ვაქცინაცია პაპილომავირუსით გამომწვეული საშვილოსნოს ყელის კიბოსგან დაცვის ყველაზე ეფექტური საშუალებაა.
- ▶ ადამიანის პაპილომავირუსის საწინააღმდეგო ვაქცინაციის ჩატარების მინიმალური რეკომენდებული ასაკია 9 წელი.
- ▶ აცრების კურსი შედგება 2 ინექციისგან.
- ▶ პირველ და მეორე აცრას შორის მინიმალური ინტერვალია 6 თვე.

ელეზიზ ბლექელი

ლუი პასტერი

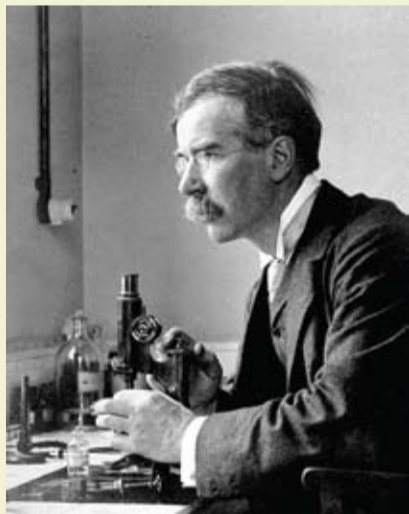
ალექსანდერ ფლემინგი

ჯონას სოლკი

რობერტ კოხი

ალექსანდერ ჰანი

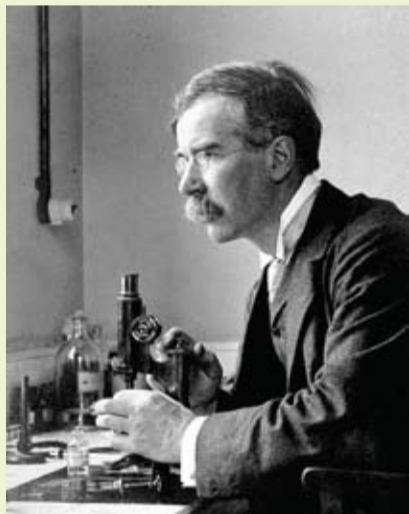
ემილ ბაჩი

ჯონას სოლკი

ბილ გეისი

ალექსანდერ ჰანი

ფელქიჩი თიშჩენკო

იმუნიზაცია შესულია ყველა დროის უდიდეს სამედიცინო მიღწევათა ათეულში (პენიცილინი, რენტგენის სხივები, დნმ, ინსულინი, ანესთეზია და სხვა);

აღნიშნულ ჩამონათვალში მე-2 ადგილი ყვავილის საწინააღმდეგო ვაქცინაციას უკავია, ხოლო მე-8 ადგილი მორის ჰილემანის მიერ შექმნილ წითელა-წითურა-ყბაყურას საწინააღმდეგო კომბინირებულ ვაქცინას.

2018

	იანვარი					თებერვალი					მარტი					აპრილი				
ორშაბათი	1	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30		
სამშაბათი	2	9	16	23	30	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24			
ოთხშაბათი	3	10	17	24	31	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25			
ხუთშაბათი	4	11	18	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26			
პარასკევი	5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	20	27			
შაბათი	6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31	7	14	21	28			
კვირა	7	14	21	28	4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29			
	მაისი					ივნისი					ივლისი					აგვისტო				
ორშაბათი	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27			
სამშაბათი	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28		
ოთხშაბათი	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29		
ხუთშაბათი	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30		
პარასკევი	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	31		
შაბათი	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25			
კვირა	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26			
	სექტემბერი					ოქტომბერი					ნოემბერი					დეკემბერი				
ორშაბათი	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31		
სამშაბათი	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25			
ოთხშაბათი	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26			
ხუთშაბათი	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27			
პარასკევი	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28			
შაბათი	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29		
კვირა	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30		

2019

	იანვარი					თებერვალი					მარტი					აპრილი				
ორშაბათი	7	14	21	28	4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29			
სამშაბათი	1	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30		
ოთხშაბათი	2	9	16	23	30	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24			
ხუთშაბათი	3	10	17	24	31	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25			
პარასკევი	4	11	18	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26			
შაბათი	5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	20	27			
კვირა	6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31	7	14	21	28			
	მაისი					ივნისი					ივლისი					აგვისტო				
ორშაბათი	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26			
სამშაბათი	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27			
ოთხშაბათი	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28		
ხუთშაბათი	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29		
პარასკევი	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30		
შაბათი	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	31		
კვირა	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25			
	სექტემბერი					ოქტომბერი					ნოემბერი					დეკემბერი				
ორშაბათი	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30		
სამშაბათი	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31		
ოთხშაბათი	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25			
ხუთშაბათი	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26			
პარასკევი	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27			
შაბათი	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28			
კვირა	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29		

ქვეყნული ცენტრი ეპიდემიოლოგიისა და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დაცვისთვის

მ. ასათიანის ქ. 9, თბილისი 0177 საქართველო
 ტელ: (+995 32) 231 17 54
 ელ. ფოსტა: ncdc@ncdc.ge, pr.ncdc@ncdc.ge
 საიტი: www.ncdc.ge, www.fb.com/ncdcgeorgia
 ცხელი ხაზი: 116 001